

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tilaist The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,
Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75. Six months \$1.00

In Canada
One year \$2.00 Six months \$1.15

Toimitus:

ANNA LEPPÄNEN

Box 99, Astoria, Oregon.

Nälänhätä New Yorkissa

New Yorkissa 60,000 kansakoululasta kärsii puutteesta. Yleisissä virallisissa raporteissa ne vain luetaan "epäsuotuisissa olosuhteissa oleviksi."

Todellinen armeija nälkäisiä naisia ja tyttöjä potee kylmyydestä, sydänvikkoja, keuhkotautia tai muita onnettomuutta, ollen ne suorasti tai epäsuorasti nälän aiheuttamia.

Koululasten terveysliiton päämiehen valtion kirjuri John Lyons kuvallisen heidän tilanteensa lähentelevän "nälkäkuoleman rajoja."

Lyons sanoo:

"Olen varma että tuskin kymmenestä tuhannesta yksin kansalainen voisi uneksiaakaan, että täällä rikkaassa New Yorkissa todellinen nälänhätä työntää kurjuuteen tuhansittain meidän pikku lapsiamme, jos nälänhätä tosiaan tarkoittaa sopivien elintarpeiden puutteesta olemista.

Tuhannet fyysisesti vajavaiset lapset menevät kouluun ilman anna-alaista vanhempien tai holhoajien köyhyyden takia. He istuvat pöytänsä edessä kultuneina ja voimattomina puolipäivään saakka jolleivät saa ulkoa apua, palaavat nälkäisinä takaisin.

Itänsä eivät he saa kunnollista ravintoa. Monessa köyhässä kodissa olen huomannut vaimon ja myöskin lasten ryöstävän itseltään osan ruuasta antaakseen sen isälle, voidakseen hänet pitää voimakkaana ja hyvinvointisena, että hän kykeneisi heitä kaikilla paremmin turvaamaan."

Kapitalistit eivät ole halukkaita parantamaan työläisten olosuhteita. Rihistäjillä juuri on tilaisuus hyötyä, kun maassa on kymmeniä miljoonaa työtöntä. He toivovat, että nälkäiset koulutytöt ja pojat pakoittaisivat vanhempiensa tai isommat ja pienemmät veljensä tai sisikonsa suostumaan työskentelemään alennetuilla palkoilla pitempiä työpäiviä.

Voittoilijat ovat senvuoksi iloissaan kun 60,000 koululasta kärsii puutteesta New Yorkissa. He ovat onnellisia kun samanlainen olotila vallitsee muissakin kaupungeissa. Se auttaa heitä heidän liikehommistaan.

Ainoastaan työläiset voivat muuttaa olosuhteet. Heidän on pakko muuttaa yhteiskuntajärjestelmä, koska se jatkuu niin kauan kun he sitä kärsivät. Ainoastaan järjestöjensä ja vallituksen voimalla voivat työläiset päästä kommunistiseen yhteiskuntaan, jossa ainoastaan työläisillä on valta.

Venäjän Neuvosto-tasavallassa ei kommunismi ole vielä toteutunut. Siellä taistellaan sen toteuttamiseksi.

Antakaamme Emma Goldmanin ja New York Worldin, jotka melua-

vat paljon muutamista Volgan alueen nälänhätää kärsivistä lapsista, katsoo suuren New Yorkin lapsia. Neuvosto-Venäjän ja Yhdysvaltain välillä on ero. Kommunistisen Venäjän pyrkimys on päästä uuteen päivään. Yhdysvaltain kapitalismi kaikella voimallaan vastustaa sen tuloa.

Missä on sinun paikkasi?

(Worker).

Naiset ja lakkotaistelut

Huomaamme yhä useammin nykyaikana että lakkotapaussissa naiset muodostavat apujärjestöjä avustamaan miehiensä lakkotaisteluissa. Olemme lukeneet miten West Virginian naiset kunnostautuivat lakko-vahteina. Naisten apujärjestöjä muodostettiin myöskin New Yorkissa viime talvena maidonajurien ja teurastamotyöläisten lakon yhteydessä. Usein tapasi maidonajurin vaimon, pieni lapsi sylissä liki rikkurin kärryjä kehoittamassa maidonostajia boikoteeraamaan rikkuria. Teurastamotyöläisten naisapujärjestön päätehtävänä oli lakon tunnetuksi tekeminen suuren yleisön keskuudessa. Heillä ei ollut sanomalehdistöä käytettävänä. He pitivät ulkoilmakokouksia, kulkivat ovelta ovelle, selostaen lakon vaiheita ja vaativat yleisöä olemaan syömättä lihaa. He lähettivät lähetystöjä kaupungin terveyslautakunnan puheenjohtaja Dr. Copelandin luo, vaatiin terveyshoitolautakunnan kiinnittämään huomiotaan siihen, miten rikkurit lihaa käsittelevät.

Nämä apujärjestöt eivät suinkaan olleet kokoonpantu radikaalisista naisista. He olivat tavallisia amerikalaisia työläisnaisia jotka eivät milloinkaan olleet kuuluneet minkäänlaisiin työväenjärjestöihin. Taloudellinen pakkolaki oli nyt heidän ajanut kotoaan etsimään toinen toistaan ja järjestymään. Järjestyneinä tunsivat he olevansa voimakkaimpia taistelemaan miestensä "paha paasia" vastaan.

Työväenpuolueen naiset! Teidän paikkanne on tällaisissa liikkeissä, auttamassa, innostamassa ja rohkaisemassa heräämistilassa olevia sisarianne. Teidän on oltava selostamassa, että meillä ei ole ainoastaan joku maitotrusti tai lihatrusti voitettavanamme vaan koko nyrinkurinen yhteiskunta järjestelmä on kukistettava. Puolueemme on toiminnan puolue. Ei riitä yksinomaan teoreettinen työväenliikkeen tunteminen, vaan on oltava mukana jokapäiväisissä taisteluissa. Meidän on tehtävä puolueemme tunnetuksi laajojen joukkojen keskuudessa, hankittava itselleen joukkojen luottamus. Jos missään niin lakkotapaussissa tarjoutuu meille siihen tilaisuus. — S. H.

20—30 ikävuosien välillä olevat tytöt arvostelukyvyttömiä, sanoo senaattori

OTTAWA, toukok. 11 p. — Senaattori Davison naisten vapautta rajoittava lakiehdotus äänestettiin kumoon senaatissa eilen illalla 33 äänellä 19 vastaan.

Senaattori ehdotti, että tytöt eivät saisi äänestää ennenkuin ovat täyttäneet 30 vuotta. "Tytöt 20—30 ikävuosien välillä eivät oman täyden arvostelukykynsä" on senaattori vaikuttanut.

— Kaikkien laitten työläiset liittykää yhteen! — Karl Marx.

Naisten komiteoille ja jaostoille

Toveritar julaistaan ainakin kerta kuukaudessa laajennettuna — 12 sivuisena. Laajennettiin numeroihin koetetaan sisältö valikoida siten, että lehteä voitaisiin levittää sellaisinkin naisten luettavaksi, jotka eivät ole perehtyneet varsinaiseen puolue toimintaan. Sen vuoksi olisi naisjaostojen ja naisten komiteoiden keskusteltava kokouksissaan Toverittaren laajennettujen yksityisnumeroiden myynnistä. Käytännöllisenä toimenpiteenä tässä suhteessa lienee, että komiteat ja jaostot päättävät tilata määrätyn määrän tällaista laajennettua numeroa lähetettäväksi joka kuukausi. Tämän kautta voitaisiin edistää valistustyön tekoa puolueettomien ja toisin ajattelevien keskuudessa, jossa Toveritar näin ollen mahdollisuksiensa mukaan tulee olemaan apuna.

Tämän ohella olisi naiskomiteoiden ja jaostojen keskusteltava siitä, mistä kysymyksistä erikoisesti tarvittaisiin kirjoituksia lehteen ja lähetettävä päätös toimituksemme. Myöskin on huolehdittava siitä, että paikalliset kirjeenvaihtajat kirjeissään koskettelevat juuri sellaisia kysymyksiä, joiden avulla määrättyä paikkakuntaa voidaan agitaatiota harjoittaa ulkopuolella puolue toiminnan olevien naisten keskuudessa.

Tällaisen vuorovaikutuksen kautta saamme agitationimme tehokkaammaksi ja samalla Toverittaren sisältö lukijain ja työväenliikkeen vaatimuk-
sista vastaavaksi.

Lehden yksityisnumerot maksavat tilattaessa 3 senttiä kappale, myydessä 5 senttiä.

Toverillisesti, Toimitus.

Äiti

on sen romaanin nimi jota alamme julkaisemaan Toverittaressa jatkuvana heti kun "Ylös Helvetistä" on loppuun julkaistu. "Äiti" on Maxim Gorkij'in kirjallisista tuotteista parhain. "Äiti" on kirjoitettu siihen aikaan jolloin Gorkij oli jo kohonnut kirjailijaksi sekä kykyjensä että maineensa puolesta. Silloin kun Gorkij vielä oli kotimaassaan vallankumouksellisen liikkeen mukana toiminnassa, valkakin ajan vankina ja taas vapaana salapoliisien silmäläpidoi alaisena. Mainitut tekijät ovat myötävaikuttaneet siihen, että "Äiti" saa jokaisen työläislukijan vilpittömän suostun.

Luonnekuvaukset siinä ovat eheät ja omintakeiset, kuten aina olemme oppineet löytämään Gorkij'in teoksista. "Äiti" myös opettaa, missä ja minkälaisen vaikutusten alaisena sosialistinen vallankumousliike saa alkunsa. Se osoittaa kuinka vallankumousliike vainottuna ja kaikki keinoin alaslyötynä aina vaan voimistuu ja jokaisesta kohdanneesta iskusta saa uutta eloa ja intoa aatteen levenemiselle. Samoin "Äidistä" oppimme sen kasvatusopillisen puolen selvästi näkemään, että sosialistinen vallankumousliike vain kukaan kasvattamaan itselleen toimintatarkoituksensa. Seltä näemme kuinka vanhalla puolella ikänsä olevat uupuneet raatajat saavat vallankumousliikkeestä uutta elonintoa ja toimintahalua. Äitissä myöskin sukupuolirakkaus esitetään jalona ja opettavana, sellaisena kuin köyhälistöluokan jäsenet sitä kaipaavat. Siinä ilmenee sielukkaana rak-
kaus luokkatovereihin, vanhemman

ja lapsen rakkaus sekä tytön ja pojan rakkaus. Kaikki ne ovat verrat-
tomasti piffretty luettavaksemme tässä romaanissa.

Mitä romaanin kirjoittaja Maxim Gorkijin itseensä tulee, ei hän ole kommunisti vaan yksi niistä harvoista Venäjän kirjailijoista, joka samoin kuin laulaja Feodor Shalapiin, on katsonut paikkansa olevan Venäjän kansan keskuudessa sen syvien koetelemusten aikana sekä auttamassa sitä sen suuressa tehtävissä uuden yhteiskunnan rakentamisessa, jonka onnistumiseksi hän on m. m. yrittänyt vetää mukaan sivistynyttä nuorisoa.

Maksim Gorkij on köyhälistön kirjailija. Hänen teoksensa ovat saavuttaneet työväestön jakamattoman suosion, jonka vuoksi ne puhuvat itse puolestaan.

"Ylös helvetistä", jota on julkaistu Toverittaren palstoilla jo viime vuoden heinäkuusta lähtien, päättyy pian. Sen vuoksi olisi Toverittaren lukijan katsottava, ettei lehden tilauksen keskeyttämisen vuoksi tullut häiritä "Äiti" romaanin seuraaminen. Asiamestien on myös koetettava nyt saada uusia tilauksia niiltä ajoissa, että uudet tilaajat olisivat tilaisuudessa seuraamaan romaania alusta alkaen.

Ella Blooria kuulemassa

Workers Partyn toimeenpanemissa kättäjuhlassa East Shore puistossa Berkeleyssä esiintyi juhlapuhujana Workers Partyn organisaattori Ella Bloor. Elähtyttävän vaikutuksen teki nähdä tuon harmaa-hapsisen naisen nousevan puhujalavalle. Hän ensin tervehti kuulijakuntaansa, lausuen mielihyväänsä siitä, että kansainvälisyttä on alettu ymmärtää paremmin kuin ennen. Samalla viiteikkästä antoi huomata ettei ollut unhoittanut "lain valvojia", joita hän on aina puhellisuksissaan oppinut näkemään. Hän lausui olevansa sangen iloinen jos joltain salapoliiseja sattuisi olemaan kuulijain joukossa, koska se vain todentaisi heillä olevan halua jotta op-
pila. Lupasi myös tehdä parhaansa kuten ennenkin, opettaakseen heille jotain. Puhuja myös terävästi toi esille, kuinka nyt hiljan Hearstin lehdissä kierrelleet Emma Goldmanin ja Gorkijin haastattelut ovat saatu jo vuosi sitten ja niistä sitten muovailtu se soppa, jota nämä lehdet ovat lukijoilleen syöttäneet.

Laajakantoisesti teki puhuja selkoa oloista Neuvosto-Venäjällä. M. m. mainitsi Moskovan Punasesta torista, kuinka siellä, missä ennen tsarivallan aikana hallituksen taholta toimeenpantiin joukkoteloituksia, nyt versovat vihreät puut ja kauniit kukkummut peittävät vallankumous-sankareitten hautoja. Mainitsi usein istuneensa John Reedin haudattua luokkansa ja kirjailijalleen, nauttien paikan juhlistusta hiljaisuudessa. Ja kuinka samat torinkellot, jotka ennen autoivat merkin joukkomurhien toimeenpanolle, soittivat nyt joka päivä kello 12 Kansainvälistä! Kuinka noiden vielä työläismarttyren verestä kirjaviiden kivimuurien luona ihmiset liuskelivat rauhallisina ja lapset juoksentelivät nauru-
opimie sen kasvatusopillisen puolen selvästi näkemään, että sosialistinen vallankumousliike vain kukaan kasvattamaan itselleen toimintatarkoituksensa. Seltä näemme kuinka vanhalla puolella ikänsä olevat uupuneet raatajat saavat vallankumousliikkeestä uutta elonintoa ja toimintahalua. Äitissä myöskin sukupuolirakkaus esitetään jalona ja opettavana, sellaisena kuin köyhälistöluokan jäsenet sitä kaipaavat. Siinä ilmenee sielukkaana rakkaus luokkatovereihin, vanhemman

Sattuvasti vertasi puhuja Venäjän työläisnaisten asemaa tämän maan työläisnaisten oloihin. Kuinka Venäjällä työläisäidit voivat ottaa osaa